

KOMMUNLEDNINGSKONTOR KLK  
Karin Ottander

## Ung Företagsamhet ska erbjudas alla elever

### Inledning

I Täby kommun finns en stark entreprenörsanda och entreprenörskap är en viktig del i samhällsutvecklingen. I den politiska inriktningen för Täby kommun under mandatperioden 2019-2022 gavs uppdraget att alla elever på Åva gymnasium ska erbjudas möjlighet att starta företag via Ung Företagsamhet. Den 24 april fick nämnden en delrapport avseende uppdraget.

### Ung Företagsamhet

Ung Företagsamhet är en politiskt obunden, ideell utbildningsorganisation och är en del av den globala organisationen Junior Achievement. Sedan 1980 har Ung Företagsamhet utbildat gymnasieelever i entreprenörskap genom utbildningen *UF-företagande*. Sedan 2010 arbetar de även inom grundskolan. Ung Företagsamhet ger barn och ungdomar möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet, företagsamhet och sitt entreprenörskap. Organisationen stöds av offentliga medel och det privata näringslivet.

### Breddningsarbetet avseende UF-företagande på Åva gymnasium

I dagsläget ges skolans yrkeselever och elever på introduktionsprogrammet Språkintröduktion inte möjlighet att starta UF-företag genom utbildningen *UF-företagande*. I april 2019 inleddes planeringsarbetet för att även de eleverna skulle ges samma möjlighet.

En utmaning som skolan har behövt förhålla sig till är att säkerställa att Ung Företagsamhets årscykel går att synkronisera med perioderna då vissa elever har arbetsplatsförlagt lärande (APL). De fyra yrkesprogrammen har fyra skilda APL-perioder och för samtliga program är majoriteten av APL-veckorna under årskurs tre.

Således togs beslutet att dela upp breddningsarbetet i två steg, två yrkesprogram i taget. Detta för att inledningsvis endast behöva förhålla sig till två APL-perioder, istället för fyra.

Det upplägg som föreslogs i föreliggande delrapport bestod av att eleverna skulle läsa kursen Entreprenörskap (100 poäng) utifrån konceptet *UF-företagande*. Under planeringsarbetets gång landade dock skolläningen i att upplägget inte skulle ge tillräckligt goda förutsättningar för eleverna att driva sina UF-företag på ett framgångsrikt sätt. Följaktligen togs ett förslag fram inom vilket eleverna fick 200 poäng till sitt förfogande.

Upplägget kan ställas i relation till eleverna på skolans ekonomiprogram och som väljer att driva UF-företag. Dessa elever läser kurserna Företagsekonomi 1 samt Ledarskap och organisation under årskurs 1 och 2 som ger eleverna viktiga förkunskaper och lägger en god bas för att senare under årskurs 3 läsa kursen Entreprenörskap och företagande utifrån konceptet för UF-företagande.

Sammanfattningsvis innebär det nya upplägget att varje yrkesprogram kommer att ha två tydliga spår, ett "Högskoleförberedande spår" och ett "Ung-företagsamhetspår". Således kommer det inte vara möjligt för eleverna att både läsa de kurser som ger grundläggande högskolebehörighet samt driva UF-företag inom ramen för programmets 2500 poäng. Upplägget innebär att samtliga yrkesprogram även fortsättningsvis ger grundläggande högskolebehörighet inom ramen för programmets 2500 poäng samtidigt som samtliga elever på skolan ges möjlighet att driva UF-företag.

### Steg 1:

Från och med läsåret 2020/2021 kommer elever på El- och energiprogrammet och Restaurang- och livsmedelsprogrammet ges möjlighet att välja kurserna Entreprenörskap (100 poäng) samt kursen Entreprenörskap och företagande (100 poäng) utifrån konceptet *UF-företagande*. Kursen Entreprenörskap läses under årskurs 2 och ger eleven en bas och viktiga förkunskaper. Kursen Entreprenörskap och företagande som är helt anpassad för att läsas utifrån utbildningen *UF-företagande* läser eleven under årskurs 3.

### Steg 2:

Inledningsvis sker en utvärdering av det första "UF-året" på El- och energiprogrammet och Restaurang- och livsmedelsprogrammet. Från och med läsåret 2021/2022 utökas breddningen så att även elever på Barn- och fritidsprogrammet, Vård- och omsorgsprogrammet och Introduktionsprogrammet språkintrödningsprogrammet erbjuds samma möjlighet som eleverna på El- och energiprogrammet och Restaurang- och livsmedelsprogrammet.

## Ekonomiska överväganden

I Gymnasieförordning 23 § framgår följande:

En elev på ett yrkesprogram i gymnasieskolan har utan särskilt beslut rätt att som utökat program läsa de kurser som krävs för grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå. Huvudmannen är dock bara skyldig att tillgodose detta om eleven senast vid utgången av det andra läsåret har anmält att han eller hon vill läsa de aktuella kurserna. (Gymnasieförordning 23 §)

Detta innebär att en elev som har gjort valet att läsa "UF-spåret" och således valt bort kurserna som ger grundläggande högskolebehörighet trots detta har rätt att läsa kurserna som krävs för grundläggande högskolebehörighet som utökat program om eleven meddelar detta senast vid

utgången av det andra läsåret. Om situationen uppstår medför detta betydande ekonomiska kostnader och ökade svårigheter vid schemaläggning. En kursgrupp (100 poäng) innebär en kostnad på omkring 125 tkr. Rektors bedömning är att det behövs åtminstone tio elever som önskar läsa en kurs som utökat program för att starta en kursgrupp. Om det skulle vara färre än 10 elever anges det vara ett bättre alternativ att köpa kurs inom vuxenutbildning. För en kurs om 100 poäng blir kostnaden mellan 4200-4500 kr. Skulle eleven istället läsa på distans hamnar priset istället mellan 3200-3500 kr.